

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí čtenáři,

letní prázdniny a dovolené jsou bohužel definitivně za námi, většina z nás se vrátila k běžným povinnostem. Do vašich poštovních schránek přišlo podzimní číslo zpravodaje plné aktuálních informací o dění v obci, připravovaných projektech i o plánech, které nás čekají v nejbližší době.

Ve spolupráci s Rybářským klubem, který má v pronájmu rybníček Dereznice, se podařilo provést jeho menší revitalizaci. Ta spočívala především z odstranění asi půlmetrového nánosů bahna, opravě hráze a stavidla. Rybníček je teď jako nový, plný vody. Přítomnost stavební firmy s technikou jsme využili také k opravě hlavních lesních cest poničených při svážení dřeva po loňské těžbě. Část lesa s rybníkem se tak stala zase hezkým a dobře přístupným místem pro procházky. Tímto musím poděkovat Rybářskému klubu, který tuto akci inicioval, do značné míry zajistil a částečně i spolufinancoval. Oprava rybníka a cest vyšla obec na cca 350 000 Kč.

V dubnu též proběhla montáž 21 kusů fotovoltaických panelů a bateriového uložení na čističce odpadních vod za celkem 441 000 Kč. Akce je spolufinancována z dotace Státního fondu životního prostředí z programu RES+ v předpokládané výši cca 300 000 Kč. Přesná výše dotace není zatím známa, protože neproběhlo závěrečné vyúčtování. Důvodem jsou náročné požadavky ze strany ČEZ Distribuce, které máme již splněny a nyní čekáme na vyřízení ze strany fondu. Elektrárna vyrobí cca 10 MWh za rok, což pokryje celkovou spotřebu ČOV zhruba z jedné šestiny.

Největší letošní stavební akce s názvem „Výstavba chodníku a parkovacích stání za prodejnou Jednoty“ proběhla od poloviny května do poloviny července. Stavbu v hodnotě cca 2,5 milionu korun provedla firma Building Expert s.r.o., přičemž 130 000 Kč nám přispěl Pardubický kraj z Programu obnovy venkova. V centru obce tak vznikl nový chodník, který bezesporu zvýší bezpečnost chodců v tomto úzkém a frekventovaném místě. Zároveň se tímto částečně vyřešil i nedostatek parkovacích míst v obci. V neposlední řadě došlo k i výraznému zlepšení celkového vzhledu tohoto místa.

V letošním roce jsme měli v plánu ještě rekonstrukci cesty k hasičské zbrojnici a výstavbu víceúčelového sportovního hřiště na školní zahradě. V obou případech se nám nepodařilo připravit projekt včas, a tak jsme byli nuceni obě akce odložit na příští rok. Hlavními důvody bylo opožděné dodání projektové dokumentace ze strany projektanta, navíc v mizerné kvalitě, a nekonečné čekání na vydání potřebných povolení ze strany stavebních úřadů.

Slovo starosty str. 1

Základní škola str. 4

Střípky z MŠ str. 5

Hasiči str. 7

Fotbalisti str. 8

Exkurze VRT ve Fancii str. 9

Historie školství str. 12

Na sportovní hřiště jsme v červenci narychlo vyhlásili soutěž na zhotovitele s realizací ještě do konce tohoto roku. Do soutěže se bohužel žádná firma nepřihlásila, a tak nezbyvá než soutěž zopakovat s tím, že realizace proběhne příští rok. Stejně tak předpokládám, že se nám podaří vše připravit k vyhlášení výběru zhotovitele na cestu k hasičské zbrojnici ještě teď na podzim, s realizací na jaře příštího roku. Třetím plánovaným projektem na příští rok je celková rekonstrukce ulice směrem na Vlčí Habřinu, kterou intenzivně připravujeme ve spolupráci s Pardubickým krajem. Obec vybuduje splaškovou kanalizaci s přečerpávací stanicí a nové chodníky s parkovacími zálivky, Pardubický kraj provede celkovou rekonstrukci silnice II/323 od křižovatky s hlavní silnicí II/211, kolem Vlčí Habřiny až k obci Břehy. Rád bych tímto požádal obyvatele domů v jižní části obce a kolem cesty k hasičské zbrojnici, aby se psychicky připravili na určitá omezení v přístupu ke svým domům, která s rekonstrukcemi budou zcela jistě souviset. Bližší harmonogram prací a rozdělení do etap zatím neznáme, budeme ho řešit během září a října. Jakmile budeme znát všechny detaily o průběhu prací, budeme vás informovat. Výsledkem by tedy měly být kompletně zrekonstruované dvě ulice a nové sportovní hřiště pro občany všech věkových kategorií. Ve spolupráci s firmou CETIN připravujeme projektovou dokumentaci na kompletní zasíťování obce optickými datovými kabely.

Od loňského roku se snažíme ve spolupráci s okolními obcemi bránit proti plánům Ministerstva dopravy na výstavbu vysokorychlostní tratě v blízkosti našich obcí, která by bezesporu negativně ovlivnila kvalitu bydlení v celém regionu. V souvislosti s tímto záměrem uspořádala Správa železnic v dubnu letošního roku exkurzi zaměřenou na fungování vysokorychlostních vlaků do Francie. Cesta byla primárně určena pro starosty dotčených obcí Jihomoravského kraje. Z důvodu volné kapacity bylo několik míst nabídnuto i nám, zástupcům obcí Pardubického kraje. Společně s několika kolegyněmi a kolegy z okolních obcí jsme se rozhodli tuto nabídku využít. Byla to jedinečná příležitost, jak se dozvědět co nejvíce informací o fungování vysokorychlostních vlaků v zemi, kde s tímto mají již mnohaleté zkušenosti. Po návratu jsme se shodli, že zájezd splnil všechna očekávání. Kupodivu to nebyla jen jednostranná propagace přínosů rychlých tratí a vlaků TGV, byla zde zmiňována i negativa, která

s tímto bezesporu souvisí. V květnu jsem uspořádal malou přednášku pro veřejnost, kde jsem prezentoval několik fotografií, videí a nabytých informací. Bližší informace z mé první zahraniční služební cesty najdete ve speciálním článku tohoto čísla zpravodaje.

Vítání nových občánků naší obce je vždy radostná událost. V sobotu 17. května jsem měl tu čest přivítat dva kluky a jednu holčičku, na fotografii zleva: Jaroslav Pelikán, Eleanor Dufková a Ondřej Bartušek. Součástí obřadu bylo již tradičně vystoupení o něco málo starších dětí z mateřské školy pod vedením paní učitelky Blažejové. Paní učitelce a dětem patří velké poděkování a malým občánkům a jejich rodinám přejeme spokojený život v naší obci.

Mojí druhou milou povinností bylo pasování malých prvňáčků do stavu čtenářského, které proběhlo na konci školního roku za účasti paní knihovnice Jany Sirůčkové v místní knihovně. Malí čtenáři byli za předvedené čtení odměněni jak jinak než knížkou a samozřejmě nemohlo chybět ani něco dobrého na zub.

Na úplný závěr školního roku proběhlo na obecním úřadě tradiční slavnostní vyřazení žáků deváté třídy naší základní školy. Každé loučení se školou bývá emotivní, toto bylo ale asi nedojemnější, co jsem za 11 let zažil. Troufám si říci, že v naší „obřadce“ v jednu chvíli nezůstalo jedno oko suché. Dokonce i mladičké paní třídní učitelce se svíralo hrdlo při jejím proslovu na rozloučenou.

Je velice pěkné, když má učitelka se svými žáky hezký vztah. Mladým absolventům přejeme hodně štěstí a úspěchů na jejich další cestě životem.

A aby byl výčet školních akcí kompletní, nemohu zapomenout na přivítání prvňáčků v základní škole a malých uplakánků v mateřské školce, které proběhlo 1. září. Do školních lavic poprvé usedlo 21 dětí, třídu povede nová učitelka, paní Svetlana Dubnová. Do školy nastoupilo ve všech devíti ročnících celkem 233 dětí, což je téměř plná kapacita. Školka hlásí plný stav, tedy 72 dětí ve třech odděleních.

Když už jsme u škol, musím zde zmínit jednu velkou změnu, která nás čeká od nového roku. Navzdory připomínce a nesouhlasu obcí a škol schválili naši zákonodárci novelu školského zákona, která začne platit od 1. 1. 2026. Hlavní změnou je financování platů nepedagogických pracovníků škol a školních pomůcek obcemi a kraji, které jsou jejich zřizovateli. Obce a kraje by na tyto výdaje měly sice dostat peníze v rámci rozpočtového určení daní, nikdo však zatím neřekl, kolik to bude. Vedení zřizovatelských obcí tak mají plnou hlavu obav, jak to celé dopadne. Jestli dostaneme na tyto výdaje od státu dost peněz, nebo kolik budeme muset doplácet z vlastních daňových příjmů. Ach jo, proč má pořád někdo potřebu měnit věci, které jsou osvědčené a dlouhá léta dobře fungují? Asi proto, aby se ještě více zkomplikoval život desítkám tisíc lidí. Jinak si to neumím vysvětlit, protože žádný pozitivní přínos jsem na této novele nenašel.

Během prázdnin jsme v obou školských zařízeních nechali provést několik drobných oprav. Na nádvoří před základní školou jsme odstranili vzrostlé keře, aby se

prostor prosvětli, na zahradě mateřské školky proběhla údržba herních prvků a zeleně. Do přístřešku u fotbalových kabin jsme na přání občanů a fotbalistů pořídili nové lavice a stoly, v obřadní místnosti na obecním úřadě je nová podlaha, výmalba a křesla.

Během září bude před obecním úřadem instalována tzv. elektronická úřední deska. Je to velká obrazovka s dotykovým ovládáním, na které se bude zobrazovat web obce. Na pár kliknutí prstem si tak lidé budou moci zobrazit všechny důležité informace z obce včetně aktualit, kulturních akcí a úředních sdělení. Elektronická deska má oproti klasické vývěsní skříni mnoho výhod. Má neomezenou kapacitu, takže se sem vejdou všechny plakátky a pozvánky na různé akce, všechny vyhlášky a opatření obecné povahy, které jsme nuceni vyvěšovat, přitom mají mnohdy i desítky stran. Obrazovka nenamrzne ani se neoroší, obsah bude vždy čitelný. Nám na obecním úřadě usnadní též dost práce, protože bude stačit daný dokument vložit na web obce a provedené změny se zároveň propíší i na obrazovku před úřadem. Odpadne tak tištění kvanta papírů a jejich vyvěšování. Obavy z ovládání jsou zbytečné, vše je jednoduché a intuitivní. Jediné na co se elektronická deska nehodí, jsou oznámení o úmrtích. Pro tyto účely si ponecháme jednu vývěsní skříň. V souvislosti s pořízením desky pracujeme na nových internetových stránkách obce, které dostanou nový, modernější vzhled.

Ani letos nemohla naše výprava chybět na srazu Běláků s názvem „Není Bělá jako Bělá“, který se uskutečnil v polovině června, tentokrát ve Bělé u Jevíčka. Po roce jsme se tak opět setkali s našimi dobrými známými z různých koutů republiky. Bělá u Jevíčka je malá vesnička nacházející se na opačné straně Pardubického kraje. Celkem i s místními částmi Smolná a Malonín zde žije jen asi 350 obyvatel. Hlavní program se odehrál v pěkném kulturně sportovním areálu s kulturním domem, venkovním pódiem a sportovním hřištěm.

Při slavnostním nástupu nám zástupci Bělé pod Pradědem předali glejt a holínku se savem a dalšími úklidovými prostředky jako poděkování za finanční pomoc po ničivých povodních v září minulého roku. Guvernéri přednesli zprávy z jednotlivých ostrovů Bělského souostroví a týmy zástupců jednotlivých výprav se utkaly v nohejbalu a dovednostních a vědomostních soutěžích. V dovednostech jsme si moc dobře nevedli, zato v nohejbalu byl náš tým ve složení Vojta a Standa

Strnadovi, Bořek Zima a Ondra Včelák naprosto bez konkurence. Byl to velice vydařený sraz, Bělákům od Jevíčka patří veliké uznání za skvělou organizaci.

Podzimní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu proběhne v sobotu 4. října stejným způsobem jako na jaře. Jediným stanovištěm bude prostor za prodejnu COOP, kam budou přistaveny velké kontejnery na směsný a separovaný odpad. Proto žádný odpad k autobazaru již prosím nevozte!!!

Katastrální úřad zahájí během září v naší obci tzv. „obnovu katastrálního operátu novým mapováním“. Jedná se o přeměrování hranic všech pozemků a budov a tím jejich zpřesňování. Tímto bych rád požádal všechny majitele pozemků o poskytnutí součinnosti, která bude spočívat především v umožnění přístupu na pozemek.

Na závěr mého vyčerpávajícího článku si vás dovoluji pozvat k volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, které proběhnou ve dnech 3. a 4. října. V pátek 3. října bude volební místnost otevřena od 14 do 22 hodin, v sobotu 4. října pak od 8 do 14 hodin. Šťastnou volbu a příjemný podzim vám přeje

Václav Fišer - starosta

Zprávy ze základní školy

1. září jsme přivítali 21 nových prvňáčků. S paní učitelkou Svetlanou Dubnovou, která je jejich třídní učitelkou, si žáci v prvním školním týdnu začali zvykat na nové prostředí a kamarády.

Celkový počet žáků se v tomto školním roce opět zvýšil, naši školu navštěvuje aktuálně 233 žáků.

2. třída se s paní učitelkou Denisou Kozákovou bude od 15. září účastnit celorepublikového tělovýchovného projektu „Trenéři do škol“. Během školního roku si pod vedením odborných trenérů vyzkouší jednotlivé druhy sportu. Pro rodiče může být tento projekt zajímavý i tím, že zjistí předpoklady svého dítěte pro určitý sport, kterému se jejich potomek může dál věnovat. V září začneme s basketbalem.

V příštím školním roce vstoupí v platnost nová vyhláška o školním stravování, kde se mění spotřební koš a dojde k posunu směrem ke zdravé výživě (omezení cukrů v nápojích, sladkých jídel a masa ve prospěch bezmasých a zeleninových jídel). Víme, že

žáci mají v oblíbě spíše českou klasiku, budeme se snažit vařit to, co jim chutná. Zde bych ráda apelovala na rodiče, aby dětem připravovali svačiny doma a omezili sladkosti ve prospěch ovoce. Pokud totiž dáte dítěti peníze, aby si svačinu koupilo samo, v 80 % případů to skončí u chipsů a coly...

Pro žáky 2. stupně chystáme exkurzi do Vídně, školu v přírodě, týdenní projekty s rodilým mluvčím (angličtina).

Žáci 3. a 4. třídy absolvují v květnu a červnu povinný plavecký výcvik, projekty a exkurze budou zařazovány podle aktuální potřeby a nabídky. Využívat budeme výukové programy Vzdělávacího centra Sféra v Pardubicích.

Čerpáme finanční prostředky z projektu OP JAK II na školního asistenta a doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem (v tomto školním roce to bude matematika).

I letos pro vás připravujeme „Tradiční vánoční koncert“ v adventním čase, na který tímto srdečně zveme. Přesný termín konání bude sdělen v prosinci.

Volnočasové aktivity najdete na našich webových stránkách www.zs.rohovladovabela.cz nebo na Facebooku: ZŠ Rohovládoва Bělá, oficiální stránka.

Nově se mohou žáci 4. – 9. ročníku přihlásit na

kroužek angličtiny, který vždy ve středu povede Mgr. Aneta Růžičková. Žáci budou zařazeni do skupin podle své dosažené úrovně.

Za všechny zaměstnance naší školy
Mgr. Jana Folprechtová, ředitelka školy

Informační střípky z mateřské školy

Naše školka očima dětí i učitelék

Uplynulý školní rok v Mateřské škole Rohovládoва Bělá byl plný zážitků – od zrakového screeningu a návštěvy hasičů až po sportovní a kulturní akce, výlety i kouzelné dopoledne na školní zahradě. V článku vám přinášíme malý přehled toho, co jsme společně s dětmi prožili, a také důležité informace k nadcházejícímu přijímacímu řízení.

Zraková prevence

Velkou událostí bylo provedení zrakového screeningu u přihlášených dětí. Vyšetření probíhá pro děti velmi atraktivní formou – kamera s obrázkem panáčka se namíří na oči dítěte ze vzdálenosti jednoho metru. Dítě se podívá na nos panáčka uprostřed obrazovky, kamera sejme odraz infračerveného světla z očního pozadí a během okamžiku je vyšetření hotové. Barevné světelné i zvukové efekty navíc zaujmou i malé nebo méně spolupracující děti. U čtyř dětí ortoptik doporučil následnou návštěvu lékaře. Myslíme si, že i kdyby to bylo jedno dítě, je super, když je včas podchyceno.

Adaptační kurz a návštěvy

Naši předškoláci absolvovali adaptační kurz v základní škole, kde si vyzkoušeli práci ve třídách a seznámili se s prostředím školy pod vedením zkušených učitelék.

V dubnu nás také potěšila návštěva pána z chovatelské stanice ve Žlebech, který přivezl živá zvířátka z okolí našich domovů. Děti si je mohly prohlédnout zblízka, dozvěděly se spoustu zajímavostí o jejich životě a stravě.

Setkání s hasiči a další zážitky

Velký úspěch měla návštěva bělských dobrovolných hasičů, pánů Jindřicha Dobrovolného a Michala Nováka, kteří přijeli s opravdovým hasičským autem.

Děti si mohly prohlédnout vybavení a vyslechnout poutavý výklad o náročné práci hasičů.

Z dalších akcí stojí za zmínku vystoupení žongléra, oblíbená Sportovní školička v tělocvičně základní školy a divadelní představení, mezi nimi například „Jak na obra“, „Mokrý pohádka“, „Tygřík Péťa“ či „Hurá prázdniny“. Rodiče využili také možnost fotografování k příležitosti Dne matek a konce školního roku.

Kouzelné dopoledne a rozloučení s předškoláky

Na školní zahradě jsme připravili Kouzelné dopoledne s hrami a soutěžemi, za jejichž splnění děti získaly sladkou odměnu – poklad a nanuk. Ke konci roku nechyběly tradiční besídky a slavnostní rozloučení s našimi předškoláky.

Opravy a novinky ve školce

Během letních prázdnin proběhly ve spolupráci s Obcí Rohovládova Bělá potřebné opravy. Byla natřena příjezdová vrata, na asfaltové ploše před školkou vznikli „skákácí panáci“, pan Pollák opravil dřevěné části prolézačky Hrad. Pan Slezák vyměnil v 1. a 2. patře umyvadlové baterie na sociálních zařízeních. Moc děkujeme panu Cincibuchovi z firmy Květiny Cincibuch za zahradnické práce kolem tují na zahradě školky - doplnění a úpravu mulčovací kůry u plotu směrem k zdravotnímu středisku. Všem, kteří se na

Způsobů, jak získávat aktuální informace z obce, je několik. Především to jsou stránky www.rohovladovabela.cz. S webem je spojena mobilní aplikace s názvem V OBRAZE, kterou si můžete stáhnout do telefonu z Google Play. V momentě zadání jakékoli informace na web se tato informace objeví i v aplikaci. Na webu je také možno zadat zaslání zpráv vkládaných na web do e-mailu. Hlášení veřejného rozhlasu probíhá též rozesláním SMS. Pro registraci je potřeba pouze zaslat SMS na číslo 724 189 550 ve tvaru čp. a Vaše čp. Všechny služby jsou zdarma.

opravách podíleli, patří velké poděkování.

Od 1. ledna 2025 je naše škola zapojena do projektu Šablony OP JAK, který nám pomáhá posílit personální kapacity (například prostřednictvím školního asistenta) a podporuje profesní rozvoj pedagogů formou seminářů a školení. Jedná se již o pátou etapu těchto šablon od roku 2016.

Díky podpoře MAS Bohdanečsko jsme také získali příspěvek na dopravu do vzdělávacích center „Sféra“ v Pardubicích a „Planeta“ v Hlinsku. Dětem se vzdělávací programy líbily, proto jsme je zakomponovali i do letošního programu.

A jak to bude u nás dál, se dozvíte zase příště. Ale mám ještě jednu důležitou informaci:

Přijímací řízení na školní rok 2026/27

Rádi bychom vás již nyní upozornili na změnu přijímacího řízení pro příští školní rok.

Přijímací řízení do MATEŘSKÉ ŠKOLY Rohovládoва Bělá

16. března 2026 7:00–16:00 hodin

MATEŘSKÁ ŠKOLA Rohovládoва Bělá

Zákonní zástupci si mohou vyzvednout tiskopis „Žádost o přijetí k předškolnímu vzdělávání“ přímo v mateřské škole, nebo si jej stáhnout na webových stránkách www.msrb.cz.

Vyplněnou a lékařem potvrzenou žádost je nutné odevzdat osobně dne 16. 3. 2026 ředitelce mateřské školy. Přihláška musí být řádně podepsána – pouze tak bude dítě zařazeno do přijímacího řízení. S sebou: platný občanský průkaz zákonného zástupce a rodný list dítěte.

Podrobná kritéria pro přijetí budou zveřejněna k 1. lednu 2026.

Marie Kohoutková, DiS. - ředitelka

Zprávy z hasičské zbrojnice

Vážení spoluobčané, s příchodem podzimních měsíců bychom vás rádi informovali o činnosti hasičů v uplynulém období.

Zásahy jednotky

Naše jednotka zasahovala v průběhu jarních a letních měsíců u následujících událostí. Jednalo se o dubnový požár skladu slámy v Dolanech, kde jsme společně s dalšími jednotkami zasahovali více než 9 hodin. Následující den jsme pokračovali v dohašování slámy v Křičeni, kde jsme strávili dalších 8 hodin. Zejména zásah v Dolanech byl fyzicky náročný z důvodu nutnosti využívat dýchací techniku. V Dolanech se u zásahu vystřídal celkem 11 členů naší jednotky.

V květnu jsme asistovali u likvidace včelstev postižených nebezpečnou nákazou. Byla zlikvidována ve Šmergláku pod naším dozorem. Doufáme, že se nákaza dále nerozšíří a místní včelaři budou moci brzy obnovit své chovy.

Dalšími zásahy bylo odstranění spadlé větve z komunikace mezi Bukovkou a Lázněmi Bohdaneč v červnu, srpnové likvidace sršních hnízd v naší obci, v Kasalících a Vyšehněvicích a v první školní den likvidace sršního hnízda v naší obci s následným přejezdem na zásah u požáru osobního automobilu ve

Volči. Ke dni psaní tohoto příspěvku na začátku září eviduje naše jednotka celkem 10 událostí.

Výcvik a školení

V oblasti výcviku jsme také nezaháleli. V březnu se naši členové zúčastnili školení Czech Wildfire Academy zaměřeného na hašení lesních požárů. Výcvik probíhal v náročném terénu u Jánských Koupelí a zahrnoval dvacetikilometrový pochod s praktickými úkoly na šesti stanovištích. Díky přítomnosti lektorů z Portugalska a USA jsme měli možnost naučit se taktiky používané ve státech, kde jsou lesní požáry běžné. Dalšími lektory jsou také naši profesionální hasiči, kteří jezdí v rámci odřadů likvidovat požáry například do Řecka. V září se vybraní členové jednotky zúčastní tohoto školení znovu.

Absolvovali jsme také výcvik plnění bambi vaku zavěšeného pod vrtulníkem v Moravanech. Tento výcvik by mohl být v budoucnu využit zejména při hašení lesních požárů.

Spolková a preventivně výchovná činnost

V rámci těchto aktivit jsme:

- v dubnu postavili hranici na čarodějnice a vztyčili májku,
- v květnu jsme se zúčastnili mše za sv. Floriána a běhu Boccia Run v Bukovce,
- v červnu organizovali sběr železného šrotu a elektrospotřebičů (děkujeme všem, kdo nás podpořili), navštívili oslavy SDH Přelovice, kde byl představen nový prapor a opravená zvonice, prezentovali naši techniku na Aviatické pouti, dětských dnech v Bukovce – Habřince a ve Vlčí Habřině, který je určen pro školu Svítání,

▪ v srpnu představili naši cisternu při oslavách 660. výročí založení obce Bukovka.

Děkujeme pořadatelům za pozvání a možnost prezentace naší práce a techniky.

Sportovní úspěchy

Náš člen Jindra Dobrovolný se zúčastnil několika soutěží TFA (Toughest Firefighter Alive, Nejtvrdší hasič přežije), a to ve Volči, v Hořicích („O nejtvrdší hořickou trubičku“) a ve Vysoké nad Labem („Vysocký Ironman“). Ve všech závodech Jindra skvěle reprezentoval naši jednotku – děkujeme!

Dotace a nové vybavení

Letos se nám ve spolupráci s obcí podařilo získat řadu finančních prostředků od:

- **Nadace Agrofert:** dar 50 000 Kč na pořízení vybavení,
- **Pardubický kraj:** dotace na repasi dýchací techniky a přilby ve výši 40 000 Kč
- **Pardubický kraj:** dotace 20 000 Kč na získání řidičského oprávnění skupiny „C“;
- **Nadace CSG:** příspěvek téměř 60 000 Kč na šest nových zásahových přileb, které pořídíme na podzim letošního roku.

Ve všech případech je při pořízení vybavení nutná také nemalá finanční spoluúčast obce, za což děkujeme vedení obce i všem zastupitelům. Zvláštní poděkování patří také paní Dagmar Kašparové, účetní obce, za přípravu vyúčtování a administrativní zajištění všech dotací a darů.

Zakoupením přileb z podpory Nadace CSG dokončíme kompletní obnovu zásahových přileb pro všechny členy jednotky, která byla zahájena v roce 2024.

Vážení občané, přejeme vám pevné zdraví, klidné podzimní a zimní období a děkujeme za vaši přízeň.

Pavel Černý – velitel JSDH

Zprávy z fotbalových kabin

Vážení spoluobčané, rádi bychom vás touto cestou seznámili s novinkami z fotbalového klubu SK Rohovládoва Bělá, z.s.

V uplynulé sezóně jsme se v tabulce umístili na 4. místě, za což jsme obdrželi nabídku na postup do vyšší soutěže – 8. ligy, Okresního přeboru, kterou jsme s radostí přijali. Los nám na úvod nového ročníku nepřál, když jsme hned v prvním kole narazili na silný TJ Sokol Újezd „A“, se kterým jsme prohráli 1:7. V dalším utkání jsme však dokázali mile překvapit, když jsme na hřišti „superfavorita“ soutěže FC Titanic Srch vybojovali cenný bod po bojovném výkonu a remíze 1:1.

Ani v letních měsících jsme nezapomněli a pokračovali jsme v práci na zútulňování sportovního areálu.

Proběhla výsadba nových tují podél hřiště, aerifikace a pískování hrací plochy a její pravidelné hnojení. Velmi nás těší pozitivní zpětná vazba nejen od

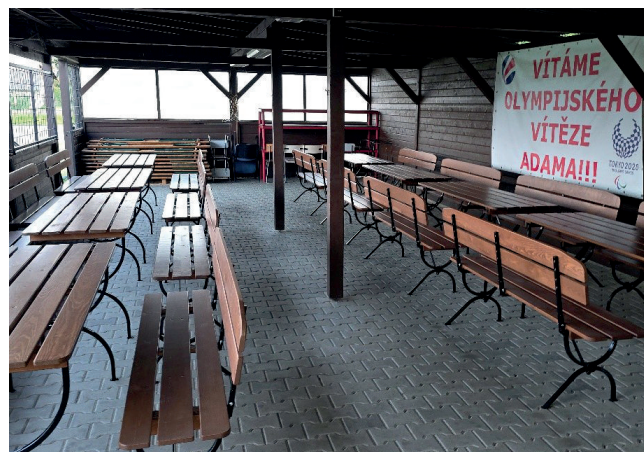
domácích fanoušků, ale i od soupeřů, kteří stav našeho hřiště chválí – a to dokonce i na sociálních sítích. Dále jsme s podporou obce pořídili do přístřešku u bufetu nové sezení v podobě stolů a lavic. Do budoucna bychom rádi navázali rekonstrukcí kabiny hostů, podobně jako se nám to podařilo u kabiny domácích.

Velmi nás také těší, že se na nás stále častěji obrazejí rodiče dětí z naší obce i okolí s dotazy, zda bychom mohli založit žákovská družstva. Touto myšlenkou se intenzivně zabýváme a ve výboru klubu nyní zvažujeme všechny možnosti.

Více informací, aktuální výsledky i fotografie naleznete na naší facebookové skupině „SK Rohovládoва Bělá“.

Budeme rádi za vaši podporu v hledišti a těšíme se na setkání při domácích zápasech.

Rozpis mistrovských utkání PODZIM 2025			
Rohovládova Bělá - 8. liga - Okresní přebor - muži			
Kolo	Datum	Den / Čas	Zápas
Mistrovská utkání			
2	16.8.	SO/17:00	Chvojenec - R.Bělá
3	24.8.	NE/17:00	R.Bělá - Újezd "A"
4	30.8.	SO/17:00	Srch - R.Bělá
5	7.9.	NE/17:00	R.Bělá - Mikulovice
6	14.9.	NE/16:30	R.Bělá - Přelovice "B"
7	20.9.	SO/16:30	Roveň "A" - R.Bělá
8	28.9.	NE/16:00	R.Bělá - Přelouč "B"
9	5.10.	NE/16:00	Moravany - R.Bělá
10	12.10.	NE/15:30	R.Bělá - Křičev
11	18.10.	SO/15:30	Dašice - R.Bělá
12	26.10.	NE/14:30	R.Bělá - Nemošice
13	1.11.	SO/14:00	Dřítěč "A" - R.Bělá
1	08.11.	SO/14:00	R.Bělá - Holice "B"

SK Rohovládova Bělá – Pavel Antoch

Poznátky z exkurze VRT ve Francii

Letos v dubnu jsem se zúčastnil zájezdu do Francie, který uspořádala Správa železnic, s cílem seznámit zástupce obcí dotčených plánovanou výstavbou vysokorychlostní trati (dále VRT) s jejím fungováním a všemi důsledky, které s sebou přináší. Rád bych se s vámi podělil o poznátky a zkušenosti z této cesty. Na úvod musím říci, že Správa železnic měla vše perfektně vymyšlené a zorganizované. Čekalo nás několik přednášek, prohlídek míst kolem tratí a jízda samotným TGV - (francouzsky train à grande vitesse – vysokorychlostní vlak).

Cesta trvala celkem čtyři dny, když odpočtu dva dny na cesty tam a zpět, tak na místě jsme strávili pouze dva dny. Ubytování jsme byli nedaleko Štrasburku, což je velmi pěkné, historické město ležící těsně za hranicemi Německa a Francie. První den ráno jsme absolvovali asi hodinovou přednášku v budově štrasburského nádraží, kde nás zaměstnanec SNCF (tamní Správy železnic)

seznamoval s postupem výstavby tratě Štrasburk - Paříž, kolik to stálo, jak dlouho to trvalo a co to městu přineslo. Díky zkrácení doby cesty do Paříže z původních 4 hodin běžným vlakem na necelé 2 hodiny a napojení na německé vysokorychlostní trať vedoucí až do Berlína se výrazně zvýšil počet turistů, obyvatel a sídel firem. Počet cestujících ve vnitrostátní letecké dopravě naopak klesl z původních dvou milionů za rok na polovinu.

Asi v 10 hodin jsme nastoupili na štrasburském nádraží do legendárního TGV a vydali se na cca 300 km dlouhou cestu do regionu Champagne – Ardenne. Se dvěma zastávkami cesta trvala hodinu a dvacet minut, jednosměrná jízdenka stála 50 eur. Trať vedla převážně volnou krajinou, v polích, lesích, daleko od obydlených oblastí, často v zářezích pod terénem s jedním asi čtyřkilometrovým tunelem. Cestující sedí v pohodlných sedačkách s dostatkem místa kolem sebe. Ačkoli se vlak pohybuje rychlostí více než 300 km/h, jízda je velice klidná a tichá. Celkově bych to přirovnal k jízdě mezinárodním rychlíkem, akorát se sloupy kolem trati míhaly o něco rychleji.

Z rychlovlaku jsme vystoupili na nově vybudovaném, celkem malém nádraží Champagne – Ardenne TGV v Bezannes u Remeše. Nádraží je vybudováno v zářezu pod úroveň terénu. Jsou tam dvě průjezdné koleje a tři odstavné. Na peroně jsme byli svědky průjezdu několika vlaků, které zde nestavěly a „proletěly“ v plné rychlosti nádražím. Rázová vlna hluku a vzduchu byla dosti mohutná. Jednou z příčin je právě zahloubení nádraží do země, kde se zvuk odráží od stěn. Jeden vlak projížděl v momentě, když jsme byli na lávce vedoucí nad kolejištěm, pěkně to s námi zamávalo. Jsou to neskutečně výkonné mašiny, které doslova letí prostorem jako střela. V dálce se objeví, za pár vteřin proletí

kolem vás a za dalších 10 vteřin zase zmizí v dálce.

Na nádraží se nás ujal zaměstnanec SNCF, tamní přednosta stanice, od kterého jsme se dozvěděli, že z vesnice s asi tisícovkou obyvatel se po výstavbě VRT během krátké doby stalo město s novými bytovými domy, nemocnicí a kancelářskými budovami.

Po prohlídce jsme nastoupili do regionálního vlaku, který nás odvezl do nedalekého města Reims, česky Remeš. Tam jsme si prohlédli historickou část města včetně proslulé katedrály Notre-Dame de Reims, která bývala místem korunovace francouzských králů. Je to nádherná, monumentální stavba s neuvěřitelně bohatou výzdobou. Prohlídka zvenčí i zevnitř byla po jízdě TGV dalším velkým zážitkem. S jedním kolegou jsme si dělali legraci, že až se bude nějaký stavbyvedoucí během stavby budovy v našich obcích vmlouvat, že to nejde postavit, ukážeme mu fotku této katedrály.

Druhý den ráno nás čekala beseda se zástupcem ředitelství SNCF, projektantem VRT, zástupcem místní samosprávy dotčené výstavbou a specialistou na hluk. Podrobně jsme diskutovali o samotném procesu přípravy s důrazem na ochranu obyvatel před negativními vlivy, ochranu přírody, majetku, kompenzaci za škody způsobené výstavbou a mnoha dalších tématech. Zde uvádím několik údajů z mých poznámek z besedy.

Ve Francii je celkem 4 300 km vysokorychlostních tratí, vlaky zde přepraví asi 203 tisíc cestujících za den. Běžně jezdí rychlostí 320 km/h, některé vlaky v některých úsecích i rychleji. Rekordní rychlost vlaku v testovacím režimu je 570 km/h.

Příprava projektu výstavby tratě Štrasburk – Paříž trvala 15 let, samotná výstavba proběhla ve dvou etapách – první v letech 2002-2006, druhá pak 2011-2016. Během přípravy je velmi důležité specifikovat požadavky ze strany obcí a jednotlivců na kompenzační opatření, jinak správa železnic udělá jenom to, co ze zákona musí.

Následně je potřeba během stavby důsledně kontrolovat, zda jsou tyto požadavky plněny. Některé požadavky nebyly splněny dosud. Během veřejných projednání se řešily trasy pro navážení materiálu, výstavba obslužných komunikací, následná oprava poničených místních komunikací. Po stavbě musí být vše uvedeno do stavu, jaký byl před zahájením. Obtížná bývají jednání o výkupu či směnách pozemků. Ve Francii platí celkem přísné zákony na ochranu přírody. Například za jeden hektar vykáčeného lesa musí investor vysázet dva hektary nového, za jeden poničený mokřad nebo rybník musejí být vybudovány jiné ve dvojnásobné výměře. Z těchto opatření se nedá vykoupit, musejí se provést. Díky výstavbě liniových staveb tak paradoxně lesů, mokřadů a rybníků přibývá, na druhou stranu polí a luk ubývá. Každé 4 km musí být nad tratí ekodukt pro migraci zvěře a na každém 1,4 km propustek pod tratí pro žáby a drobné živočichy.

Během výstavby dochází ke zvýšení hluku, prašnosti a snížení bezpečnosti v důsledku pohybu těžké stavební techniky. Koridor tratě je cca 50 m široký, často bývá zahlouben pod úroveň terénu. Zahloubení tvoří účinné protihlukové opatření. Vzniká tím velké množství materiálu. Většina se rozprostře na pole, nebo se použije na protihlukové valy, zbytek je odvezen. Místní provozovatelé penzionů a restaurací měli díky velkému počtu pracovníků stavby žně.

Od experta na hluk jsme se dozvěděli spoustu zajímavých informací. Stejně jako u nás jsou i ve Francii zákonem stanoveny hlukové limity pro denní a noční dobu zvlášť. Ty nesmějí být překročeny. To bývá celkem problém v případě, že trať vede podél dálnice nebo jiného zdroje hluku. Vlak generuje nejvíce hluku v místě styku kol s kolejemi, v menší míře pak styk sběrače na lokomotivě s elektrickými dráty. Intenzita zvuku závisí na rychlosti vlaku, jeho šíření na topografii krajiny. Nejúčinnější protihluková opatření jsou betonové stěny v těsné blízkosti tratě, méně účinné jsou valy a stěny zářezů, nejméně stromy. Počet stížností obyvatel ve Francii stoupá, probíhá spousta soudních sporů.

Po besedě nás autobus zavezl na několik míst kolem tratě, kde jsme měli možnost posoudit její umístění v krajině, hlukovou zátěž na okolí, prohlédnout si opatření na ochranu přírody. Toto posuzování je samozřejmě velice subjektivní, protože co člověk, to jiné vnímání a jiný názor. Podle mého názoru je zásah do krajiny

a přírody samozřejmě obrovský, srovnatelný s výstavbou dálnice. Pokud je trať zahloubena do zářezu, nebo obehnaná ochrannými valy, tak o ní člověk ani neví. Pokud stojíte těsně blízko projíždějícího vlaku, tak je to slušný randál, nicméně to celé trvá pouze několik vteřin a do dalšího průjezdu je klid. Dálnice je v tomto ohledu mnohem horší, za silného provozu je hluk větší a především permanentní.

Pokud bych měl tedy vyvodit ucelený závěr z toho, co jsme se během dvou dnů dozvěděli a měli možnost vyzkoušet na vlastní kůži, tak vysokorychlostní vlaky jsou velice příjemným, rychlým a spolehlivým druhem dopravy, který má zcela jistě velkou perspektivu. Celou věc je však potřeba posuzovat z mnoha dalších hledisek. Jedním z nejdůležitějších je ekonomika výstavby a následného provozu. Česká republika je v mnoha hlediscích odlišná od zemí, kde již VRT funguje několik let. Je to především větší hustota měst a obcí, mezi kterými jsou mnohem menší vzdálenosti. Kdybych to měl převést na naše poměry, tak zkrácení jízdy mezi Pardubicemi a Prahou o 10 až 15 minut proti stávajícím vlakům podle mého názoru nevyváží ekonomickou náročnost a dopad na životní prostředí a podmínky obyvatel dotčených obcí. Podle posledních informací od projektantů Správy železnic byla úvodní studie tratě Praha – Pardubice na jaře odeslána na Ministerstvo dopravy, kde čeká na schválení či připomínky. Vzhledem k jiným prioritám vlády a politiků těsně před volbami celé plány lidově řečeno usnuly. Až je zase nějaký politik probudí, bude trvat dalších nejméně 15 let, než se připraví k realizaci. Myslím, že můžeme být klidní, že v nejbližší době naší obcí žádná „VRTka“ nepovede.

Pokud možno klidný podzim přeje

V. Fišer - starosta

Školství a škola v Rohovládově Bělé

Protože místní zápisy chované v Bělé na faře roku 1751 při velkém požáru obce shořely, máme o stavu školství před tímto datem málo zpráv.

Prvotní školy byly při farních chrámech. A zde pravděpodobně ti, kteří chtěli školu navštěvovat, museli docházet do Bohdanče. V roce 1603 je ovšem uvedeno, že škola v Bohdanči je bídná štace.

Za válek husitských školství pokleslo, leč vzdělání lidu v Písmě bylo velké a v kraji našem, kde bylo později hodně Českých bratří, značné, takže tehdy dovedla větší část lidu číst a psát. To by odpovídalo tomu, že zde před válkami a snad i po nich škola byla. Zhoubná válka třicetiletá podlomila u nás nejen blahobytný, ale také duševní rozvoj národa a zastavila jeho nejdůležitější pramen – školství. Zbědovaný stav školství trval až do počátku vlády Marie Terezie, která razila heslo: „Škola jest a zůstane navždy politikum“, a starala se o povznesezení školství obecného. Ve farních a filiálních vsích měly být zřízeny školy triviální a nařízena povinná školní docházka pro děti od šesti do dvanácti roků.

Ještě před tímto nařízením vyučoval v čísle popisném 5 zdejší dítky jakýsi Černík-baráčník, vysloužilý voják, kaprál. Každý školák nosil v sobotu do školy za učení groš, dvě polínka a z domova před svátky hrudku másla, pytlík tvarohu, homolky, vejce, len, popřípadě jiné, co dům dal. Do této školy se chodilo, jak kdy se hodilo, většinou však jen v zimě. Začínalo se po posvícení (po sv. Václavu). Žáčků přibývalo tolik, že se stěží do malé světnice vešli. Sedávali u zdi, kolem tabule a stolku a krčili se k sobě s tabulkou na kolenou. Školní světnice byla v dřevěné chalupě, stářím již sešlé. Byla nízká s malými okénky, jež propouštěla málo světla, zvlášť když byla vyražená tabulka nahrazena papírem. Stěny trámové měly vypadanou mazaninu a ve stropech se z prken sypala červotočina na hlavy žáčků. V podvalech mezi stěnami byly místy kusy vydrobené a vyhnílé tak, že povedení žáčkové tudy vylézali ven. Aby v zimě netáhlo, byly stěny obloženy zvenku slámou a okna uvnitř mechem. Později, kdy již pro nebezpečí spadnutí „klasy“ nebylo možno pokračovat ve vyučování, opatřila obec světničku v č.p. 35, kde se vyučovalo až do roku 1792. Tam již přicházel vyučovat bohdaněčský pomocník Antonín Stach.

Roku 1788 byl zde jmenován prvním skutečným učitelem Matěj Klucký (nar. 1749 v Osicích, zemřel 1839 v Bělé).

I tato školní světnice se stala opět nedostatečnou. Roku 1792 byla postavena školní budova, stojící v místech, co dnes stojí pomník padlých z 1. světové války. Škola byla dřevěná, pokrytá došky, bez podlahy. Učitel vytápěl učebnu sám, dříví dostával od obce a v zimě si nosily děti polínka, aby se více ohřály.

Ve škole měl učitel brkové pero za uchem a rákosku v pravici, na sobě šosatý kabát, pikslu se šňupavým tabákem, velký deštník nebo španihelku (hůlku) – to byly znaky starých kantorů, jimiž se poznali na deset honů. Plat dřívějších učitelů byl velice malý, kdyby si byl kantor nevydělal nějaký groš o svatbách a pohřbech, kdyby mu hospodyňky neposlaly občas bochník chleba, výslužku z hodů, nějaké vajíčko, těžko by se uživil s četnější rodinou, a proto měl právo chodit po koledě. Roku 1793 nařídil tehdejší školní direktor Jan Herman sestavit seznam žactva a rodičům určeno platit sobotáles, a to za dítě 6-8 roků: $\frac{3}{4}$ krejcaru, 8-10 roků: 1 krejcar a 10-12 roků: $1\frac{1}{2}$ krejcaru. Tyto částky se postupně navyšovaly.

Vyučovacích pomůcek bylo tehdy velice málo, učebna byla chudě zařízena. Ve třídě stála řada škamien, dlouhých, hrubě ohoblovaných lavic, jelikož rozměry nebyly v náležitém poměru k různému věku školních dětí. Také sklon desky scházel. Dále tam stála na stojanu s otvory černá tabule notně odřená, stolek se židlí, jarmárka na knihy a sešity, křída, hadr a rákoska.

Roku 1798 bylo nařízeno, aby každá škola dostala od obce kousek pole k vyučování štěpařství, což se také v Bělé stalo.

O zdravotnictví, jako přední podmínce vývinu a zdraví mládeže, nebylo tehdy tak uvažováno jako nyní. Místnosti byly těsné, vzduch po delším vyučování nezdravý. Nebyla žádná ventilace kromě díry u stropu, kterou ještě vrabci ucpali. Osvětlení bylo bídné a dítky v přeplněné třídě musely psát i v nejtmavších koutech. Čistota nebyla tak brána na přísnou váhu. Ve staré škole podlaha nebyla, až později byla zhotovena a ta byla brzy černá jako zem.

Vyučování trivia (čtení, psaní, počítání) trvalo až do roku 1870.

Když nemohl duchovní na hodinu náboženství, pak měly menší děti slabikování, větší čtení, z počtů adici (sčítání), subtrakci (odčítání), multiplikaci (násobení) a divisi (dělení), což bylo vrcholem počtářského umění nejstarších a nejschopnějších žáků. Aby se naučili mladší a špatnější písaři lépe psát, „vodili“ jim starší žáci ruku. Učitel dětem předepisoval, pera řezal z brků, které si přinášely. Inkoust si nosily v lahvičce, zavěšené na knoflíku u kabátu.

Do roku 1869 spravovala školy církev. V každém biskupství byly zřízeny školní obvody (vikariáty) a vikář, jmenovaný biskupem měl dozor nad školami svého obvodu. Od roku 1869 přešel dozor na místního faráře a na místní školní radu. Ve staré škole se konaly zkoušky za zimní běh v březnu a poté zkoušky letní. Zkouškám předcházely služby boží. Potom se ve škole zkoušelo náboženství, mluvnice a počty. Zkoušce byl přítomni pozvaní hodnostáři, rodiče dítek i sousedi. Na konci zkoušek byly přednášeny básně, říkání, jež bývaly nejdůležitější a nejvábnější z celé zkoušky. Po zkoušce promluvil k žactvu vikář. Potom učitel přečetl ze „zlaté knihy“ jména vyznamenaných žáků. Ti dostali jako odměnu knihu a děkovný list s nadpisem: „Odměna pilnosti a dobrých mravů“. Mimo zlaté knihy pro vynikající žáky byla naopak pro ty z opačného pólu „černá kniha“, na níž bylo napsáno: „Kniha hanby neb kniha černá pro rozpustilé a nemravné děti pro školu bělskou“. Tam bývali zapsáni jen ti největší darebáci, a to byla větší ostuda než sebevětší výprask.

I do této školy chodila mládež jen do dvanáctého roku svého věku – teprve na opakovacích nedělních hodinách se scházela mládež dospělejší. Docházka byla nepravidelná, libovolná. Málo dítek chodilo pravidelně a určitý čas do školy – některé chodily pouze v měsících zimních a mnohé se ve škole neukázalo vůbec. Každé příležitosti bylo využito k zanedbání vyučování. Vždyť i pan učitel vypověděl službu v ten den, kdy byl v Přelouči výroční trh.

Ze zpráv o visitaci far kraje chrudimského (pod který naše obec kdysi také patřila), kterou vykonal jako komisař J. L. Haye, biskup královéhradecký, v roce 1782 z rozkazu císaře Josefa II., je zapsáno: „Škola v Bělé je blízká spadnutí a svému konci“.

Proto byla v roce 1792 postavena nová školní budova, kde byly přiškoleny obce mimo obec Bělou: Bukovka,

Habřinka, Kasalice, Kasaličky a Vyšehněvice. Počet dětí asi 80. Roku 1802 se přiškolila Voleč a Habřina Vlčí, které do té doby nikam nebyly přiškoleny. Roku 1805 byly přiškoleny Žárovice a Sopřeč, ale obě obce posílaly děti do Vápna a zdejšímu učiteli odváděly paušálem 10 zlatých ročně.

Roku 1827 byla vyměněna střešní krytina, kdy šindel nahradil shnilé došky. Náklad nesla vrchnost. Počet dětí v roce 1855 byl 328, vyučovalo se polodenně. Potom najata od Josefa Balady v č. p. 8 světnice. Za vyučování chudých dětí, které nemohly platit sobotáles, připlácely jejich domovské obce: Bělá - 102 zlaté, Bukovka - 52 zlatých, Habřina - 97 zlatých, Kasalice (oboje) 25 zl., Vyšehněvice 75 zl., Voleč 31 zl..

Roku 1871 se stal řídicím učitelem Ignác Škroup, který sem byl dosazen z Osic. Byl to syn Dominika Škroupa, řídicího učitele v Osicích a bratr Františka Škroupa, hudebního skladatele a tvůrce nápěvu naší hymny „Kde domov můj“ z operety Fidlovačka, kterou otextoval J. K. Tyl. Následujícího roku byl dán na vlastní žádost na odpočinek.

V listopadu 1875 vznikla u mnohých zdejších občanů myšlenka postavit si novou a prostornou školní budovu pro mládež přiškolených obcí, neboť 432 žáků nemohlo se ve staré škole a ve dvou najatých místnostech umístit. Tuto snahu velice podporovali zejména učitel Josef Jeník a starosta Bělé Emanuel Kulich, současně i místní školní rada složená ze zástupců naší obce tak i zástupců obcí sousedních: Voleč, Vyšehněvice, Bukovka a Vlčí Habřina. Obec Voleč podala proti stavbě námítku, neboť si chce sama postavit dvoutrídni školu. Zemská školní rada a zemský výbor jejich návrh zamítly a obec Voleč musela též přistoupit ke stavbě. Nový starosta Bělé Josef Jičínský zaslal zemské pokladně žádost o finanční příspěvek, která ji vyhověla a udělila na stavbu školy subvenci 2.000 zlatých. Plán stavby zhotovil stavitel Staněk z Chrudimi. Stavba byla zadána v září 1876 staviteli K. Brožovi z Pardubic za cenu 25.550 zlatých. Dokončení bylo 6. října 1877. 12. května 1878 byla školní budova slavnostně vysvěcena a následujícího dne byla zahájena výuka. Jednalo se o čtyřtrídni školu obecnou. Řídicím školy byl ustaven Josef Jeník. Již roku 1881 byla budova rozšířena po získání subvence 1.000 zl. o pátou třídu. Školu navštěvovalo 486 dětí.

Od roku 1889 byla při stávající škole zřízena Hospodářská pokračovací škola. Tu navštěvovali během zimních měsíců synové hlavně ze zemědělských rodin, kteří si rozšiřovali svoje znalosti. Každým rokem ji navštěvovalo průměrně 23 žáků jak místních, tak i okolních hospodářů. Dle tohoto vzoru byla založena obdobná škola v Rovni a následně i v Přelouči. Činnost školy ve Bělé ukončila 1. světová válka. Od roku 1923 byla otevřena první třída Živnostenské pokračovací školy, kterou navštěvovalo po dobu jejího trvání do roku 1932 průměrně 60 žáků. Ti se vzdělávali v živnostenských oborech, a to zejména jako švadleny a krejčí.

Posledního září r. 1905 odešel na trvalý odpočinek řídící učitel Josef Jeník, nar. 1. září 1843 ve Dřítči. V Bělé působil 5 let jako učitel a 27 roků jako správce školy. Vychoval celou generaci zdejšího občanstva. Byl zde zakladatelem Hospodářské čtenářské besedy, občanské záložny a staral se o stavbu nové školní budovy. Za své zásluhy o blaho obce byl obecním zastupitelstvem jmenován čestným občanem obce. Počátek světové války v r. 1914 pro školu přinesl velké přesuny učitelstva. Bylo nutno třídy spojovat, zavést střídavé vyučování, zastupování atd. V každé třídě se za rok vystřídal několik učitelů a tím utrpěl prospěch žactva. Školní návštěva v dalších válečných letech poklesla, neboť mnohé děti musely pomáhat doma při práci za ty, kteří odešli do války. Také pokleslo mravní chování žactva – otcové bojovali za mocnářství a matky na výchovu mnoho času neměly. V roce 1917 pro nedostatek uhlí trvaly uhelné prázdnin od 24. listopadu do 14. ledna 1918. Od 1. listopadu 1920 byla na základě žádosti místní školní rady a zastupitelstev okolních obcí zřízena I. třída měšťanské školy s pobočkou (a, b).

Protože se jevil nedostatek bytů pro učitele a hlavně proto, že byty ředitele a školníka bylo třeba využít pro výuku, bylo rozhodnuto o výstavbě domu pro učitele. Byl zakoupen pozemek a stavba za 375.000 Kčs byla v roce 1921 zadána staviteli Ludvíkovi z Přelouče. Dům se čtyřmi byty byl dostavěn a předán v září 1922 novým nájemníkům. Ještě dnes pamětníci tento dům nazývají „školák“.

Na základě zák. č. 233/35 z roku 1935 o újezdních měšťanských školách byli zástupci obcí v okruhu 7 km od Rohovládky Bělé seznáni a jednáno s nimi o připojení ke školnímu újezdu Rohovládky Bělé.

Tolik historie. Od té doby následoval vývoj školy podobně jako v jiných obcích, na jejichž teritoriu se školy nacházely. Obec Rohovládky Bělá byla stále brána jako historicky přirozené centrum služeb pro okolní obce (kostel, hřbitov, pošta, lékař, škola...).

Bohužel stav školní budovy vystavěné na sklonku 19. století byl pro výuku stále složitěji udržitelný. Kapacita nestačila, zajištění obědů velice složité, budova byla na hranici statické bezpečnosti, tělocvična na druhém konci obce (Orlovna, nyní TOP Centrum). Kontrolou stavu stavebních prvků bylo v šedesátých letech minulého století zjištěno, že dřevěné nosné trámy stropů ve všech podlažích jsou v místě uložení do stěn z valné části ztrouchnivělé. Následně bylo vydáno demoliční nařízení. Proto bylo v sedmdesátých letech minulého století rozhodnuto, že bude dodavatelsky vystavěna nová škola včetně tělocvičny a jídelny. Jednalo se o čtyři pavilóny propojené spojovacími chodbami.

Vlastní výstavba byla rozdělena do dvou fází. Nejdříve bylo započato s výstavbou hlavního učebnového pavilonu a kotelny. Po jejich dokončení následovala výstavba pavilonu pro čtyři třídy prvního stupně, jídelny, spojovacího atria včetně šaten a tělocvičny.

Současně obec rozhodla o výstavbě samostatné budovy mateřské školy pro 60 dětí, budované jako akce „Z“, to znamená svépomocí občanů. Školka uvedena do provozu v roce 1979. V roce 2024 obec rozšířila kapacitu školky o více než dvacet dětí tím, že z bývalé kuchyně byla rekonstruována nová učebna včetně potřebného zázemí.

Již v šedesátých letech minulého století byly uzavřeny „obecné“ školy v Sopřeči a ve Volči. Ještě na přelomu 20. a 21. století navštěvovalo školu více než 400 dětí z celkem deseti spádových obcí.

V souvislosti se změnami v naší zemi v devadesátých letech dvacátého století bylo přistoupeno k rekonstrukci historické budovy proto, aby i nadále mohla sloužit pro výuku dětí. Byly použity do té doby neznámé konstrukční stropní prvky. To umožnilo využít bývalé půdní prostory pro specializované učebny výtvarné a hudební výchovy a počítačovou učebnu. Podstatná část přízemí byla využita pro potřeby obce, kde jsou kanceláře obecního úřadu, obřadní místnost a obecní knihovna. Škola zde má pro své potřeby jednu ze dvou družin.

Protože došlo vlivem demografického vývoje ke snížení počtu dětí a rekonstrukcí zmíněné historické budovy k navýšení výukových kapacit, stal se jeden z nejmladších pavilónů kapacitně nadbytečný. Obec se jako zřizovatel školy rozhodla v roce 2010 využít tuto budovu pro rekonstrukci na sedm pečovatelských bytů.

Škola s první až devátou třídou má kapacitu 300 dětí a je v současnosti využívána z více než dvou třetin.

V nedávné minulosti se podařilo jako součást školy vybudovat novou kuchyň, která má kapacitu k vaření obědů jak pro obě naše školská zařízení, tak i pro školu ve Vápně.

Podklady byly čerpány z kroniky obce – díl I (informace psané kurzívou). Zápis do kroniky učinil řídící učitel místní školy Josef Šícha v roce 1936.

Autor- Petr Černý

Život Plus je vám blíž!

Máte starost o své rodiče či prarodiče? Moderní a chytré řešení je tísňová péče.

Nezisková organizace Život Plus, z.ú. je poskytovatelem sociálních služeb pro seniory, osoby se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním. Již od roku 1994 poskytuje s pověřením Ministerstva práce a sociálních věcí ČR sociální službu tísňová péče napříč regiony. Klienti služby jsou vybaveni asistivními technologiemi, tj. SOS tlačítkem nebo chytrými hodinkami s aplikací pro tísňové volání. Jejich prostřednictvím se mohou kdykoliv a odkudkoliv v případě krizové situace (pád, zhoršení zdravotního stavu, havarijní situace, aj.) spojit s dispečinkem tísňové péče, který funguje v nepřetržitém provozu, a ten zprostředkuje odpovídající pomoc přivoláním kontaktní osoby, nebo složek integrovaného záchranného systému. Dále nabízíme dle individuální domluvy i možnost pravidelných telefonických a osobních návštěv s cílem podpory sociálního fungování a prevence sociální izolace.

Tísňová péče – Život Plus, z. ú. je nyní blíže pro zájemce z Pardubického kraje. Sídlíme přímo v Domě s pečovatelskou službou na adrese Sluneční 1516, Přelouč.

Každé pondělí a pátek se můžete přijít poradit s naší sociální pracovnící Bc. Hanou Špačkovou.

Potřebujete jiný termín nebo je pro vás příjemnější osobní schůzka v domácím prostředí? Zavolejte na **+420 705 619 924** nebo napište e-mail na **spackova@zivot-plus.cz**, domluvíme a přizpůsobíme se nastalé situaci.

Jsme zde, abychom vám pomohli prožít klidnější a bezpečnější život.

Těšíme se na vás, tým Života Plus (www.zivotplus.cz).

Život Plus, z.ú.

NADREGIONÁLNÍ POSKYTOVATEL TERÉNNÍCH SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY, OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM, OSOBY S CHRONICKÝM ONEMOCNĚNÍM A NEFORMÁLNĚ PEČUJÍCÍ OSOBY

Chcete žít **plnohodnotný život** v přirozeném prostředí?

NABÍDKA SLUŽEB

Tísňová péče

- Poskytnutí tísňového zařízení „SOS tlačítka“
- Spojení s dispečinkem nepřetržitě 24 hodin denně
- Zprostředkování pomoci v krizové situaci
- Poskytnutí pomoci a podpory ve Vaší životní situaci

Odborné sociální poradenství

- Jak pečovat v domácím prostředí
- Kde a jak žádat o příspěvky
- Kde a jak žádat o kompenzační pomůcky
- Poskytnutí psychologické podpory

Pořádáme besedy, přednášky a kurzy pro veřejnost.

Více o nabídce služeb se dozvíte na www.zivotplus.cz

Zanechte nám kontakt, ozve se Vám zpět sociální pracovník operator@zivotplus.cz

NONSTOP LINKY

☎ 724 182 325 / 327 532 900

Život Plus, z.ú.,
Benešova 632, 284 01 Kutná Hora

Pobočka pro Jihočeský kraj:
Špidrova 47/42, 385 01 Vimperk

Odešli z našich řad

29. 3. Blanka Vadinská, 85 let
 7. 5. Pavel Včelá, 67 let
 11. 6. Prof. Ing. František Vejražka, CSc., 83 let
 30. 6. Michal Baláž, 76 let
 16. 7. Miloslava Včeláková, 89 let

Čest jejich památce!

Kalendář akcí

4. 10. Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu
 29. 11. Rozsvícení Vánočního stromu
 13. 12. Vánoční koncert MŠ a ZŠ

MOBILNÍ SVOZ ODPADŮ

V sobotu 4. října 2025 POUZE za prodejnu COOP

nebezpečný odpad od 11:05 – 11:50,

ostatní odpady od 10:00 do 12:00 hodin

občané obce zde mohou v tento termín odevzdat zdarma tyto odpady:

<p>DŘEVO A OBJEMNÝ ODPAD NA VÝROBU ALTERNATIVNÍCH PALIV</p> <p>matrace, pohovky, křesla, prkna, desky, kulatina, palety, dřevotřísky, nábytek, dveře, koberce, dřevěné okenní rámy bez skel</p>	<p>➔ KONTEJNER NA OBJEMNÝ ODPAD</p>
<p>OBJEMNÝ ODPAD DO SKLÁDKY</p> <p>linolea, plastové bazény, plážová lehátka, plastová okna, zrcadla, sanita</p>	<p>➔ KONTEJNER NA OBJEMNÝ ODPAD DO SKLÁDKY</p>
<p>ELEKTROSPOTŘEBIČE</p> <p>televize, PC, monitory, chladničky, pračky, myčky, sušičky, sporáky, ventilátory, elektrické konvice, vysavače, hodiny, el. holičí strojky, kalkulačky, kamery světelné zdroje a zářivky</p>	<p>➔ VALNÍK</p>
<p>NEBEZPEČNÉ ODPADY</p> <p>Označeny výstražným symbolem barvy, laky, pryskyřice, lepidla rozpouštědla, ředidla kyseliny, zásady, fotochemie pneumatiky detergenty, pesticidy, postřiky chladicí kapaliny a nemrznoucí směsi</p>	<p>➔ VALNÍK</p>
<p>Pořádek dělá přátele Marius Pedersen </p>	

